7/16281

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan
1298

06/11/2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 14/09/2006 tarihli ve A.01.0.GNS. 0.10.00.02-24495 sayılı yazınız,
b) 26/09/2006 tarihli ve 1146 sayılı yazımız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Niğde Milletvekili Orhan Eraslan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/16281 Esas No.lu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Cemil ÇİÇEK
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

7/16281

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

.../.../2006

Sayın Orhan ERASLAN
Niğde Milletvekili
T.B.M.M.

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/16281 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

A - 23/06/1981 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslâm Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adlî Yardımlaşma Sözleşmesi"nin 31/07/1982 tarihli ve 17768 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak 05/06/1983 tarihinde Ülkemiz yönünden yürürlüğe girdiği;

Sözleşmenin "Teminattan muafiyet" başlığını taşıyan 9. maddesinin 3 Mart 2005 tarihinde yürürlüğe giren "Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslâm Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adlî Yardımlaşma Anlaşmasının 9. Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Ek Protokol"den önce "Bir Âkit Tarafın diğer Âkit Taraf ülkesinde ikamet eden uyrukları, diğer Âkit tarafın uyruklarının göstermeye veya ödemeye mecbur olmadıkları masraf teminatını ödemek zorunda olmayacaklardır." hükmünü içerdiği; adı geçen Sözleşmenin 8. maddesinde adlî konularda muamele eşitliği genel olarak belirlendikten sonra, 9. maddesinde teminat yönünden özel sınırlama getirildiği, buna göre bir Âkit Tarafın vatandaşlarının diğer Akit Taraf ülkesinde ikamet etmek şartına bağlı olarak bu ülkenin vatandaşları ile aynı ölçüde teminattan muaf tutuldukları; anılan Sözleşmenin 9. maddesi uyarınca, Pakistan tabiiyetindeki gerçek kişilerin Türkiye'de ikamet etmedikleri takdirde teminat yatırmakla yükümlü oldukları, tüzel kişiler yönünden ise teminattan muafiyeti öngören bir düzenlemenin bulunmadığı;

Bununla birlikte 2675 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanunun 32. maddesi ile 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 97. maddesi uyarınca, karşılıklılık esasına göre yabancı gerçek ve tüzel kişilerin teminattan muaf tutuldukları;

Pakistan hukukunda yabancılara teminat yatırma zorunluluğu getirilmediğinden Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adlî Yardımlaşma Anlaşmasının 9. Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Ek Protokol ile genel hükümleri daraltan bu hususun düzeltildiği ve anılan maddenin,

"1- Âkit Taraflarından birinin vatandaşlarından, diğer Âkit Tarafın adli makamları önündeki adli işlemleri öncesinde sadece yabancı olmaları veya Diğer Âkit Tarafın ülkesinde ikâmet etmemeleri sebebiyle teminat talep edilmeyecektir.

2- Bu maddenin 1. fıkrasındaki hükümler aynı zamanda tüzel kişilere de uygulanır."

Şeklinde değiştirildiği;

7/16281

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

.../.../2006

Ayrıca bu hükmün yakın geçmişte akdedilen iki taraflı adlî yardımlaşma sözleşmelerine de konulduğu; nitekim 19/01/2003 tarihinde yürürlüğe giren "Türkiye Cumhuriyeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adlî İşbirliği Anlaşması"nda ve 11/08/2001 tarihinde yürürlüğe giren "Türkiye Cumhuriyeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Arasında Hukukî İşbirliğine İlişkin Sözleşme"de bu hükmün yer aldığı,

Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden anlaşılmıştır.

B - Öte yandan; Anayasa'nın 9. maddesindeki, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı; 138. maddesindeki, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği; genelge gönderemeyeceği; tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı yönündeki amir hükümleri dikkate alınarak, yargılaması devam eden davalara ilişkin olarak, soru önergesine konu edilen diğer hususlara cevap verilmesine yasal imkân görülememiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Cemil ÇİÇEK
Bakan